

НИКОЛАЙ ЛИЛИЕВ

ПРЕДГОВОР

chitanka.info

Между младите български писатели от първите години на двадесетото столетие най-младият, но и един от най-проявените, дарен с будно обществено чувство, е Константин Константинов.

Едва осемнайсетгодишен, той редовно сътрудничи на „Българан“, „Българска сбирка“, „Наблюдател“, „Слънчоглед“. Не случайно народният поет Иван Вазов пожелава да се срещне с него и остава учуден, че новият автор е толкова млад, а такава зрелост е заключил в своите първи произведения.

През 1910 година Антологията на български поети, съставена от Димитър Подвързачов и Димчо Дебелянов, се закрива със стихотворения от Константин Константинов, тогава най-младият български поет, който вече скърби по изминалите дни.

Макар да е свързал името си — и като Душечка, и като К. Бродяга, и като Константин Константинов — с голям брой „стихотворения в проза“, той е автор и на не по-малко на брой стихотворения в отмерена реч — оригинални по замисъл и художествено изпълнение, плод на неподправено творчество.

Бавно се откъсва Константин Константинов от стихотворната реч и заживява в съзнанието на българския читател като автор на произведения, в които мъчно може да се определи кое взема превес: коравото българско слово или благородното чувство, движило ръката на поета, когато е писал своето произведение. Във всяка дума се чувства утвърденият писател, за когото тя е придобила своето истинско, дълбоко значение и не би могла да бъде заменена с никоя друга.

Без преувеличение може да се каже, че прозата на Константин Константинов звучи като интимна поезия, вълнува като лирическа поема. Рядко в българската литература е имало такъв стилист, съчетал в своите разкази из градския живот прозрачната чистота на словото с изтънченото чувство, което се стреми да намери свой точен израз. Точността — това е другата особеност на неговия стил. Сам Константинов дели творчеството си на две: за деца и за възрастни, а всъщност повечето от неговите произведения се четат с еднакъв интерес както от възрастни, така и от деца — и може да бъдат полезни за естетическото възпитание както на едните, така и на другите.

Жаждата му да види света, да го опознае и разбере, рано го извежда в Париж. Там той среща старите свои „приятели“: Зола,

когото превежда, преди още да е бил във Франция, Мопасан, Флобер, стига до Егзюпери, но не за да им подражава и да ги наподобява, а за да се поучи от техния богат, разнообразен опит и да почерпи още по-голяма вяра в своето, в оригиналното, което носи в себе си.

Наблюдения, парливи усещания, скръб по Родината, тъга по миналото — най-остри чувства намират отражение в художествените му произведения. Но не по-малко говорят за своя преводач и неговите преводни книги. Те носят аромата на стила му: ту стегнат и измерен, ту задушевен и цветист. Възпроизвеждат чуждата класическа и съвременна литература на роден език — винаги жив, винаги изразителен.

Не е ли все едно какъв надслов имат тия книги, щом за техния превод се е грижил Константин Константинов? — Неговото присъствие сякаш ги прави и по-търсени, и по-желани от българския читател. От тях той черпи нови сили и естетическа наслада: учи се как да бъде по-издръжлив в битките на живота, по-мъдър във всяко свое начинание.

Мекотата и непринудената лиричност, характерни за дарованието на Константин Константинов, предполагат ония вътрешни преживявания, които определят неговия език. Но силата му не е само в своеобразието на този език, който придава особена прелест и очарование на цялото негово творчество. Тя е в онова здраво реалистично чувство, което лежи в основата на художественото му дело и го вдъхновява. Това реалистично чувство, през дните когато можеше да се говори за символизъм и у нас, го предпази от излишни увлечения и не му позволи да измени на своето творческо начало: да изгражда характера на всяко свое действащо лице върху лични преживявания и много често сам да бъде герой на произведението си.

Вън от разказите, събрани в неговите книги за деца и възрастни, вън от стихотворенията му, оригинални и преводни, пръснати из българските списания, Константин Константинов е автор на множество изказвания и статии, написани на изискан български език, ценни и по мислите, които ги възвисяват, свидетелство за културата и интелигентността на писателя, който е бивал и редактор на художествения преглед на добри български списания.

София, 1959

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.